

แนวทางการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่าตำบลวังนกแอ่น
อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก*

GUIDELINES FOR FOREST FIRE PREVENTION AND CONTROL
OF COMMUNITIES AND GOVERNMENT OFFICIALS A CASE STUDY
OF THE COOPERATION NETWORK IN FOREST FIRE CONTROL,
WANGNOKAEN SUB-DISTRICT, WANG THONG DISTRICT,
PHITSANULOK PROVINCE

ประจักษ์ สุวรรณเดช

Prajak Suwannadet

โชติ บดีรัฐ

Chot Bodeerat

ภาสกร ดอกจันทร์

Phasakorn Dokchan

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, ประเทศไทย

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

E.mail: mr.prajak.s@psru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดำเนินการวิจัยแบบผสานวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนครัวเรือน จำนวน 238 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน

* Received 6 March 2024; Revised 12 May 2024; Accepted 17 May 2024

เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test การทดสอบค่า F-test และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 6 คน วิเคราะห์โดยรูปแบบข้อมูลเชิงพรรณนาความ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสภาพการดำเนินการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่า ประชาชนที่มี อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่า ควรดำเนินการดังนี้ 1) การพูดคุยเจรจาร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน 2) การตกลงยอมรับทำข้อตกลงร่วมกัน 3) การดำเนินการตามข้อตกลง และ 4) การประเมินผลร่วมกัน

คำสำคัญ: แนวทาง, การป้องกันและควบคุมไฟป่า, เครือข่ายความร่วมมือ, ตำบลวังนกแอ่น

Abstract

The objectives of this study were: 1) to study the condition of forest fire prevention and control of communities and government officials, 2) to compare the personal factors affecting the forest fire prevention and control of communities and government officials, and 3) to study the guidelines for forest fire prevention and control of communities and government officials. This is a mixed method: quantitative and qualitative research. In terms of quantitative research, survey research was applied. The samples were 238 household representatives. The data were collected by employing a questionnaire and analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and test for differences in means in pairs by using the least significant difference method and in terms of qualitative research, in-depth interviews were applied with 6 key informants, analyzed using descriptive data formats. The research results were as follows: 1) The level of condition of forest fire prevention and control of communities and government officials, overall was at a high level. 2) Comparison of personal factors affecting the forest fire prevention and control of

communities and government officials, it was found that people of different ages, careers, monthly income, and duration of staying in the area had different opinions on the forest fire prevention and control of communities and government officials with statistically significant at the .01 level, therefore, the set hypothesis was accepted. As for people of different genders and ages, their opinions were not different. 3) Guidelines for forest fire prevention and control of communities and government officials, it was found that the following actions should be taken to manage forest fires: 1) cooperative negotiation between all sectors, 2) agreeing to make a cooperative agreement, 3) implementation of the agreement and 4) cooperative evaluation.

Keywords: Guidelines, Forest fire Prevention and Control, Cooperation Network, Wang Nok Aen Sub-district

บทนำ

ไฟป่าถือได้ว่าเป็นภัยทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อสัตว์ป่าระบบนิเวศน์ของป่ารวมทั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ ไฟป่ามีสาเหตุการเกิดอยู่ 2 สาเหตุใหญ่ ๆ คือ ไฟป่าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และไฟป่าที่เกิดจากมนุษย์ (ทั้งโดยตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ) ไฟป่าเป็นปัญหาที่มีพื้นฐานมาจากปัญหาจิตวิทยาสังคม โดยพื้นฐานของสังคมไทยเป็นสังคมที่ “ทำอะไรตามใจคือไทยแท้” จึงขาดระเบียบวินัยมักง่ายขาดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เอกลักษณ์ดังกล่าวมีผลให้ประชาชนทำให้เกิดไฟไหม้ป่า โดยความประมาทเลินเล่อ มักง่าย ขาดความสำนึกห่วงแทนทรัพย์สินที่เป็นของส่วนรวมดังนั้นปัญหาไฟป่าจึงมีหนทางแก้ไขได้ โดยการปลูกฝังระเบียบวินัย จิตสำนึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ตลอดจนให้การศึกษา เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงมหันตภัยอันเกิดจากไฟป่าและทราบถึงวิธีการป้องกันไฟป่าเมื่อประชาชนมีระเบียบวินัยมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความรู้ความเข้าใจในปัญหาไฟป่าเป็นอย่างดีแล้ว ก็มั่นใจได้ว่าประชาชนจะให้ความร่วมมือโดยเลิกจุดไฟเผาป่า ซึ่งการเลิกจุดไฟเผาป่า และให้ความร่วมมือในการป้องกันไฟป่า จะไม่มีผลกระทบต่อสภาพทางเศรษฐกิจของประชาชนแต่อย่างไรประชาชนยังสามารถเก็บหาของป่า เฒ่าไร่ หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต้องใช้ไฟในป่าได้ดังเดิมโดยเพียงแต่ต้องมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดไฟไหม้ป่าขึ้นเท่านั้นเอง (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2566) ปัญหาไฟป่าได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นอย่างมาก นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้นกรมป่าไม้จึงได้จัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือในการ

ควบคุมไฟฟ้าขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่รับผิดชอบและพื้นที่ข้างเคียง เริ่มตั้งแต่การป้องกันมิให้เกิดไฟฟ้า โดยศึกษาถึงสาเหตุของการเกิดไฟฟ้าในแต่ละท้องที่ แล้ววางแผนป้องกันหรือกำจัดต้นตอของสาเหตุที่เสี่ยง โดย การป้องกันและควบคุมไฟฟ้าไม่เกิดขึ้น โดยมี 4 กระบวนการ คือ 1) การจัดทำข้อมูลและ องค์ประกอบพื้นฐาน 2) การบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้า 3) การ เตรียมความพร้อมในการป้องกันไฟฟ้า และ 4) การปฏิบัติงานดับไฟฟ้า ซึ่งทั้ง 4 กระบวนการนี้ เป็นกิจกรรม การดำเนินการ และการปฏิบัติการในการควบคุมไฟฟ้าของเครือข่ายเพื่อให้เกิดการ รวมตัวของกลุ่มที่มีการประสานงานหรือทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ร่วมกันเป็นไปในทิศทางเดียวกันมีโครงสร้างของความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็น ทางการและไม่เป็นทางการ ร่วมกันแลกเปลี่ยนข่าวสารกัน และเป็นการถ่ายทอดที่ทำให้ทุกคน มีส่วนร่วมซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน (กรมป่าไม้, 2566)

เครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก มี 2 เครือข่ายด้วยกัน คือ 1) เครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าบ้านวังตาล หมู่ที่ 6 ตำบล วังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จัดตั้งเมื่อปี 2560 มีจำนวน 544 ครัวเรือน มีพื้นที่ ป่าชุมชนจำนวน 98 ไร่ 1 งาน 61 ตารางวา สภาพป่าเป็นป่าเบญจพรรณ มีพันธุ์ไม้ขึ้น หลากหลายชนิด เช่น พลวง แดง ประดู่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบอยู่ในเขตรับผิดชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งทุกครัวเรือนมี ส่วนรวมในการดำเนินงาน โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวน 15 คน 2) เครือข่ายความ ร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าบ้านไผ่ใหญ่ หมู่ที่ 10 ตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จัดตั้งเมื่อปี 2561 มี 420 ครัวเรือน มีพื้นที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติป่าลุ่มน้ำวังทองฝั่งซ้าย มีพื้นที่ ป่าชุมชน จำนวน 143 ไร่ 3 งาน 70 ตารางวา สภาพป่าเป็นป่าเบญจพรรณ มีพันธุ์ไม้ขึ้น หลากหลายชนิด เช่น พลวง แดง ประดู่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบอยู่ในเขตรับผิดชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งทุกครัวเรือนมี ส่วนรวมในการดำเนินงาน โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน 15 คน จากการดำเนินการ ในปี พ.ศ. 2564 - 2565 พื้นที่ป่าที่อยู่ในความรับผิดชอบของเครือข่ายความร่วมมือในการ ควบคุมไฟฟ้าบ้านวังตาล ในปี พ.ศ. 2564 มีไฟฟ้าเกิดขึ้นจำนวน 3 ครั้ง พื้นที่เสียหายประมาณ 70 ไร่ และในปี พ.ศ. 2565 มีไฟฟ้าเกิดขึ้นจำนวน 1 ครั้ง พื้นที่เสียหายประมาณ 10 ไร่ ส่วนใน พื้นที่ของเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าบ้านไผ่ใหญ่ ในปีพ.ศ. 2564 มีไฟฟ้าเกิดขึ้น จำนวน 3 ครั้ง พื้นที่เสียหายประมาณ 70 ไร่ และในปี พ.ศ. 2565 ไม่มีไฟฟ้าเกิดขึ้น (ศูนย์ ส่งเสริมการควบคุมไฟฟ้าพิษณุโลก, 2566)

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าโดยหน่วยงานราชการเพียงหน่วยเดียวคงไม่สามารถทำให้ปัญหาการเกิดไฟป่าลดลงได้ในเวลาอันรวดเร็ว เพราะสาเหตุของการเกิดไฟป่านั้นเกิดมาจากการกระทำของมนุษย์ ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ย่อมต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคประชาชน เพื่อการจัดการและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ประกอบกับกระแสด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างสูงในการบริหารและจัดการปัญหาต่าง ๆ ดังนั้นแนวทางการแก้ไขปัญหาไฟฟ้า จึงมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนช่วยกันแก้ไขปัญหาในลักษณะของเครือข่าย จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก” เพื่อศึกษาว่าการดำเนินการป้องกันและควบคุมไฟป่าของเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่าในปัจจุบันเป็นอย่างไร เกิดปัญหา อุปสรรคอย่างไร เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งผลการวิจัยที่ได้รับสามารถนำไปเป็นแนวทางในการป้องกันและควบคุมไฟป่าในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากร คือ ตัวแทนครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปของเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมไฟป่า จำนวน 2 หมู่บ้าน คือ บ้านวังตาล และบ้านไผ่ใหญ่ จำนวน 964 ครัวเรือน (ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าพิษณุโลก, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปของเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า จำนวน 2 หมู่บ้าน คือ บ้านวังตาล และบ้านไผ่ใหญ่ จำนวน 283 ครัวเรือน จากการแทนค่าในสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973)

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานวิจัยครั้งนี้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน 6 คน โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้นำท้องที่ และ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้การวิจัยเรื่อง แนวทางการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก มีกระบวนการดังนี้

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaires) ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (Check list) 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการป้องกันการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และ 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Form)

2.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อการวิจัย แนวทางการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 2 ประเด็นคำถาม ดังนี้ 1) สภาพการดำเนินการป้องกันการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นอย่างไรและ 2) แนวทางการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ จากหนังสือ ตำรา การศึกษาอิสระ การค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์

รายงานการวิจัย บทความ ทั้งในรูปแบบรูปเล่ม และเว็บไซต์ หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างกรอบแนวคิด สร้างเครื่องมือจากกรอบแนวคิดแล้วนำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ หลักจากนั้นนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยการวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.5-1.00 ทุกข้อ แล้วนำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกัน จำนวน 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ คือ 0.925 และนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม คือ ขอนหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยต่อผู้ใหญ่บ้าน เพื่อเก็บข้อมูลกับตัวแทนครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปของเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า จำนวน 2 หมู่บ้าน คือ บ้านวังตาลและบ้านไผ่ใหญ่ จำนวน 283 ชุด ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.2 การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ คือ ขอนหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยขออนุญาตใช้กล้องถ่ายรูปเพื่อใช้อ้างอิงในการสัมภาษณ์ รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลต่างๆ ที่บันทึกเสียงไว้ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

- สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ วิเคราะห์โดยนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

- สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) คือ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่า t-test (Two-Independent Sample Test) และสถิติทดสอบค่า F-test (One-Way ANOVA)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) เพื่อที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดการระบบข้อมูลซึ่งอาศัยหลักเกณฑ์โดยการจำแนกหรือการจัดกลุ่มข้อมูลและเขียนบรรยายแบบพรรณนาความ

ผลการวิจัย

1. ระดับสภาพการดำเนินการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการดำเนินการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยภาพรวม

(n = 283)

ลำดับ	สภาพการดำเนินการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า ของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การเตรียมการก่อนเกิดไฟฟ้า	3.52	0.42	มาก
2	การปฏิบัติการช่วงฤดูไฟฟ้า	3.59	0.42	มาก
3	การจัดการหลังการเกิดไฟฟ้า	3.46	0.59	ปานกลาง
ภาพรวม		3.52	0.34	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับสภาพการดำเนินการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติการช่วงฤดูไฟฟ้า ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมา คือ การเตรียมการก่อนเกิดไฟฟ้า ($\bar{X} = 3.52$) และการจัดการหลังการเกิดไฟฟ้า ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(n = 283)

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	การป้องกันและควบคุมไฟฟ้า	1.201	-	0.231	-	✓
อายุ	การป้องกันและควบคุมไฟฟ้า	-	6.886	0.000**	✓	-
การศึกษา	การป้องกันและควบคุมไฟฟ้า	-	0.633	0.675	-	✓
อาชีพ	การป้องกันและควบคุมไฟฟ้า	-	8.686	0.000**	✓	-
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	การป้องกันและควบคุมไฟฟ้า	-	8.595	0.000**	✓	-
ระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่	การป้องกันและควบคุมไฟฟ้า	-	4.053	0.008**	✓	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มี อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่เพศ และ อายุ แตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษา เครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) แบ่งออกเป็นจำนวน 3 กลุ่ม จำนวน 6 คน ได้แก่ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้นำท้องที่ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า ผู้วิจัยสรุปผลการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้ แนวทางการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ควรดำเนินการในการจัดการไฟฟ้าได้ ดังนี้ 1) การพูดคุยเจรจาร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน ที่ผ่านมาหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชน และราษฎร ได้มีการพูดคุยเจรจาร่วมกันถึงแนวทางในการดำเนินการในการจัดการไฟฟ้าก่อนถึงช่วงไฟฟ้าของทุกปี ผ่านการจัดประชุมของหน่วยงานและการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้านเท่านั้น จึงควรมีการพูดคุยกันอย่างต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น 2) การตกลงยอมรับทำข้อตกลงร่วมกัน ที่ผ่านมายังไม่มีการทำข้อตกลงระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ตำบล ผู้นำชุมชน และราษฎร ในการจัดการไฟฟ้าร่วมกันที่เป็นลายลักษณ์อักษร มีการดำเนินการจัดทำข้อตกลงและยอมรับร่วมกันที่มีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับร่วมกันจะสามารถช่วยให้การจัดการไฟฟ้าในพื้นที่ให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น 3) การดำเนินการตามข้อตกลง เนื่องจากที่ผ่านมายังไม่มีการทำ ข้อตกลงร่วมกันของแต่ละหน่วยงานกับชุมชน จึงควรมีการกำหนดข้อตกลงเพื่อกำหนดภารกิจบทบาทหน้าที่ของแต่ละภาคส่วน ให้ชัดเจนและต่างลงมือทำงานตามภารกิจที่ตกลงกันไว้ และ 4) การประเมินผลร่วมกัน ที่ผ่านมาหลังจากที่สิ้นสุดช่วงไฟฟ้า ผู้ประเมินผลคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัดประชุมเพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม และให้ผู้นำชุมชนนำผลการปฏิบัติงานและข้อมูลต่างๆ จากการประชุมแจ้งให้กับราษฎรรับทราบเท่านั้น ดังนั้นจึงควรเปิดโอกาสให้มีตัวแทนจากราษฎร ที่ร่วมทำงานเข้าร่วมด้วย เพื่อให้ทราบถึงผลงานที่ผ่านมาว่าประสบผลสำเร็จ หรือมีปัญหาในด้านใด มากน้อยเพียงใด รวมถึงควรมีรูปภาพการทำงานของราษฎรในการนำเสนอแต่ละครั้ง เพื่อสร้างกำลังใจ และทำให้เกิดความภาคภูมิใจ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับสภาพการดำเนินการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน

พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติการช่วงฤดูไฟป่า รองลงมา คือ การเตรียมการก่อนเกิดไฟป่า และการจัดการหลังการเกิดไฟป่า ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ในด้านการป้องกันไฟป่า เช่น กิจกรรมวันรณรงค์ให้ปลอดควันพิษจากไฟป่า เป็นต้น รวมทั้งบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องปรามผู้กระทำความผิด และดำเนินการกับผู้กระทำความผิดด้านการจุดไฟเผาป่าและจัดการประชุมระหว่างชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อหารือร่วมกันถึงแนวทางแก้ไขปัญหา และมาตรการการป้องกันไฟป่าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายชล สง่าศรี และคณะ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการปัญหาไฟป่าและหมอกควันตามหลักพุทธรณีเวศวิทยาของหน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้เกาะคา จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า การจัดการปัญหาไฟป่าและหมอกควันได้ปฏิบัติตามนโยบายภาครัฐและเอื้ออำนวยต่อท้องถิ่นในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมด้วยการจัดการปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ได้แก่ การป้องกัน การจัดการเชื้อเพลิง การมีส่วนร่วมกับหน่วยงานและจิตอาสาการดับไฟป่า กระบวนการจัดการมีกลยุทธ์ในการจัดการปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ได้แก่ การวางแผน การให้ความรู้ การสร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของจำเนียร บุญเข็ม และปิยากร หวังมหาพร (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการไฟป่าในพื้นที่อนุรักษ์เขตอุทยานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของรัฐมากที่สุด คือ ด้านการทำงานเครือข่าย ปัจจัยภายในชุมชนที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการไฟป่ามากที่สุดคือด้านวัฒนธรรมชุมชน และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการไฟป่ามากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ประชาชนที่มี อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่เพศ และ อายุ แตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ อินทมาตร์ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมและความรู้ของประชาชนในการควบคุมไฟป่า ในพื้นที่ป่า โครงการพระราชดำริปางตอง 3 (หมอก

จำแป้ - แม่สะเงา) ตำบลหมอกจำแป้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของปัจจัย อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้ต่อเดือนและระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการควบคุมไฟฟ้าแตกต่างกัน ส่วนความแตกต่างของปัจจัยเพศ และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันไฟฟ้า ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการควบคุมไฟฟ้า และพบว่าความรู้เกี่ยวกับไฟฟ้าของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมในการควบคุมไฟฟ้า

3. แนวทางการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษา เครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ควรดำเนินการในการจัดการไฟฟ้าได้ ดังนี้ 1) การพูดคุยเจรจาร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน 2) การตกลงยอมรับทำข้อตกลงร่วมกัน 3) การดำเนินการตามข้อตกลง และ 4) การประเมินผลร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรถพล พรหมโย (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการไฟฟ้าของชุมชนตำบลก้อในพื้นที่ อุทยานแห่งชาติแม่ปิง อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการสร้างความร่วมมือขาดการดำเนินการจัดทำข้อตกลง และยอมรับร่วมกันที่มีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน จึงควรมีการพูดคุยเจรจาเพื่อทำข้อตกลงร่วมกัน ลงมือปฏิบัติตามที่ตกลงกัน และมีการประชุมสรุปประเมินผลหลังดำเนินการที่ชัดเจน ซึ่งจะสามารถช่วยให้การจัดการไฟฟ้าของชุมชนตำบลก้อในพื้นที่อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน อุทยานแห่งชาติแม่ปิงประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายชล สง่าศรี (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันตามหลักพุทธรณีเวศวิทยาของหน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้เกาะคา จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันตามหลักนิเวศวิทยาเชิงพุทธจำแนกออก 3 ระดับ ได้แก่ 1) ต้นน้ำ การสร้างจิตสำนึกให้แก่ชุมชน ได้แก่ การบวชป่า การสืบชะตาป่า การปลูกป่า และการกำหนดเขต/พื้นที่ 2) กลางน้ำ การเฝ้าระวังและดูแลเพื่อป้องกันไฟฟ้าและหมอกควัน ได้แก่ การทำแนวกันไฟ การรณรงค์การลดการเผา การชิงเผา เพื่อลดผลกระทบต่อระบบนิเวศและลดผลกระทบที่เกิดจากการเกิดฝุ่นควันได้ดีที่สุด และ 3) ปลายน้ำ การสร้างพื้นที่ให้อุดมสมบูรณ์หรือการเตือนภัยไฟฟ้าด้วยระบบสัญญาณตรวจจับความร้อน Hotspot เพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่กลุ่มจิตอาสา ภาศิได้รับบริเวณที่เกิดไฟไหม้หรือหมอกควัน เพื่อหน่วยงานจะได้เข้าไปยับยั้งไฟฟ้าและหมอกควันได้ทันถ่วงที

องค์ความรู้ใหม่

การป้องกันและควบคุมไฟป่าเป็นกระบวนการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่าอย่างครบวงจรกล่าวคือ เริ่มต้นจากการป้องกันมิให้เกิดไฟป่า โดยศึกษาถึงสาเหตุของการเกิดไฟป่าในแต่ละท้องถิ่น แล้ววางแผนป้องกันหรือกำจัดต้นตอของสาเหตุนั้นเสีย หากได้ผลไฟป่าก็จะไม่เกิด แต่ในทางปฏิบัติแล้วแม้จะมีการป้องกันไฟป่าได้ดีเพียงใดก็ยัง ไม่สามารถป้องกันได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ไฟปายังมีโอกาสเกิดขึ้นได้อีก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีมาตรการอื่นๆ รองรับตามมาได้แก่ การเตรียมการดับไฟป่า การตรวจหาไฟ การดับไฟป่า และการประเมินผลการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามปรากฏว่าไฟก็มีประโยชน์ในการจัดการป่าไม้ในหลายๆ ด้าน ดังนั้นจึงต้องมีการใช้ประโยชน์ควบคู่ไปด้วยกิจกรรมในระบบการควบคุมไฟป่า

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการป้องกันและควบคุมไฟป่าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า 1. สรุป การป้องกันและควบคุมไฟป่าเป็นกระบวนการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่าอย่างครบวงจรกล่าวคือ เริ่มต้นจากการป้องกันมิให้เกิดไฟป่า โดยศึกษาถึงสาเหตุของการเกิดไฟป่าในแต่ละท้องถิ่น แล้ววางแผนป้องกันหรือกำจัดต้นตอของสาเหตุนั้นเสีย หากได้ผลไฟป่าก็จะไม่เกิด แต่ในทางปฏิบัติแล้วแม้จะมีการป้องกันไฟป่าได้ดีเพียงใดก็ยัง ไม่สามารถป้องกันได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ไฟปายังมีโอกาสเกิดขึ้นได้อีก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีมาตรการอื่นๆ รองรับตามมาได้แก่ การเตรียมการดับไฟป่า การตรวจหาไฟ การดับไฟป่า และการประเมินผล การปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามปรากฏว่าไฟก็มีประโยชน์ในการจัดการป่าไม้ในหลายๆ ด้าน ดังนั้นจึงต้องมีการใช้ประโยชน์ควบคู่ไปด้วยกิจกรรมในระบบการควบคุมไฟป่า ซึ่งจากการผลการวิจัยสรุปได้ว่า การเตรียมการก่อนเกิดไฟป่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติการช่วงฤดูไฟป่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการจัดการหลังการเกิดไฟป่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ 2. ข้อเสนอแนะ ได้แก่ 1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คือ 1.1) หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชนในพื้นที่ควรมีการพูดคุยเจรจาร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน ที่ด้วยการพูดคุยเจรจาร่วมกันถึงแนวทางในการดำเนินการในการจัดการไฟป่าก่อนถึงช่วงไฟป่าของทุกปี ผ่านการจัดประชุมของหน่วยงานและการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้านเท่านั้น จึงควรมีการพูดคุยกันอย่างต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น 1.2) หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชนในพื้นที่ควรมีการทำข้อตกลงร่วมกัน ในการจัดการไฟป่าร่วมกันที่เป็นลายลักษณ์อักษรมีการดำเนินการจัดทำข้อตกลงและ

ยอมรับร่วมกันที่มีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับร่วมกันจะสามารถช่วยให้การจัดการไฟฟ้าในพื้นที่ให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น 1.3) หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชนในพื้นที่ควรดำเนินการตามข้อตกลง เพื่อกำหนดภารกิจบทบาทหน้าที่ของแต่ละภาคส่วน ให้ชัดเจนและต่างลงมือทำงานตามภารกิจที่ตกลงกันไว้ และ 1.4) หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชนในพื้นที่ควรมีการประเมินผลร่วมกัน โดยการจัดประชุมเพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม และให้ผู้นำชุมชนนำผลการปฏิบัติงานและข้อมูลต่างๆ จากการประชุมแจ้งให้กับราษฎรรับทราบ และ 2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป คือ 2.1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐในเขตตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก 2.2) ควรศึกษาการสร้างความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐในเขตตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และ 2.3) ควรศึกษารูปแบบการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐในเขตตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

บรรณานุกรม

กรมป่าไม้. (2566). คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้า.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. (2566). มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้า ปี

2566. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

จำเนียร บุญเข้ม และปิยากร หวังมหาพร. (2563). รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการไฟฟ้าในพื้นที่อนุรักษ์ เขตอุทยานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่. วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 20(1) , 92-104.

ไพโรจน์ อินทมาตร. (2564). การมีส่วนร่วมและความรู้ของประชาชนในการควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ป่าโครงการพระราชดำริปางตอง 3 (หมอกจำแป่ - แม่สะงา) ตำบลหมอกจำแป่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน. ใน (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการป่าไม้): บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟฟ้าพิษณุโลก. (2566). ข้อมูลเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้าตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก. พิษณุโลก: ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟฟ้าพิษณุโลก.

สายชล สง่าศรี และคณะ. (2565). การจัดการปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันตามหลักพุทธนิเวศวิทยาของหน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้เกาะคา จังหวัดลำปาง. วารสารปัญญา. 29(1) , 70-84.

อรรถพล พรมโย. (2564). แนวทางการจัดการไฟฟ้าของชุมชนตำบลก้อในพื้นที่ อุทยานแห่งชาติแม่ปิง อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน. ใน (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Yamane, T. (1973). Statistics : An Introductory Analysis. (3rd ed). New York: Harper and Row Publications.